

Szakadék szélén - Interjú Funk Ivánnal a Szakadék rendezőjével

- *Ez az első rendezésed a JESZ-ben. Kérlek mesélj egy kicsit arról, hogyan jött létre a produkció! Sajátos helyzet, hisz nem volt előre megírt darab.*

- Mikor a JESZ vezetői felkértek, felvetettünk egy munkacímet: *Trauma –szabadulástechnikai színpadi játék*. Az volt az alapkonceptió, hogy ülünk össze a társulat tagjaival, idézzünk fel traumákat a saját életünkből, beszéljünk róluk, és nézzük meg, hogyan válhat a színpadi játék az ezektől való megszabadulás eszközévé. Próbáltunk első körben kronologikus sorrendben haladni, felidézni gyerekkori emlékeket, s élettapasztalatainkat összevetve metszéspontokat találni – olyan témákat, melyek mindannyiunkat érintenek. Egy alkalommal hangos vita alakult ki a társaságban a nők társadalmi helyzetével kapcsolatban. Ekkor egyértelműen körvonalazódott, hogy ez az a téma, ami a társulat tagjait egyformán foglalkoztatja, érintettségük és véleményük van, amit ki is akarnak fejezni. Ez reprezentálja napjaink társadalmi közbeszédét is, hisz az utóbbi időben egyre több szó esett a nők jogairól és kiszolgáltatottságáról, a *me too* mozgalomról. Mindez azt mutatta, hogy aktuálisan ez a legfontosabb kollektív trauma, amit a társadalmunk valahogy próbál feldolgozni. Ezután már egyértelmű volt, hogy mi lesz a darab központi kérdése. Ettől kezdve elkezdtük minél több oldalról körüljárni a témát és felvettem egy történetet, egy kiindulópontot, amin keresztül nem direkt módon tudunk beszélni erről a problémáról, és ami mederbe terelte az improvizációkat.

- *A szereplők a társulatunk oszlopos tagjai, illetve Várnagy Kinga hosszú idő után most lép újra a JESZ színpadára. Milyen volt együtt dolgozni ezzel a csapattal?*

- Nem könnyű dolog leülni beszélgetni személyes témákról olyan emberekkel, akiket nem ismersz. Aztán belerázódtunk, és az együtt gondolkodás, a közös munka nagyon összekovácsolt minket. Folyamatos reflexiók által együtt gyúrtuk össze azt az anyagot, amit a közönség a színpadon láthat.

- *Hogy lett végül ebből bűnügyi játék?*

- Miközben „a nők a társadalomban” problematikát fejtegettük, természetesen felmerült az áldozat kérdése is. Így jött képbe a bűnügyi szál. Meghívtuk ezért Dr. Fenyvesi Csaba bűnügyi szakértőt, aki szakmai szempontból nézett rá a kialakult szituációra. Ő vetette fel, hogy ehhez hasonló valós helyzetekben is a szembesítés az adekvát nyomozati forma, ami dramaturgiai szempontból is abszolút működőképesnek bizonyult.

- *Összeállt tehát egy koherens történet.*

- Igen, ez számomra is úgymond meglepetés volt, hisz eredetileg úgy gondoltam, hogy lesz majd egy kulcsszereplő. Aztán végül a történetben négy főszereplő „bukkant fel” és ezeknek a szerepeknek a kapcsolati dinamikája egyfajta drámai végkifejlet felé tendált. Fontos szereplő a nyomozónő is, aki a szembesítés során végigvezeti őket a történeten.

- *Zakariás Máté egy felső tízezerbeli nárcisztikus férfit alakít. Elmondása szerint komoly kihívás számára ennek a szerepnek a megformálása, hisz az ő személyiségétől nagyon távol áll, illetve ismeretségi körében sincs olyan, aki társadalmi helyzetéből adódóan olyan problémákkal küzdene, mint Némedy Vilmos. Ilyenkor más élményekhez kell nyúlni, abból építkezni. Ugyanakkor, ahogy elmondtad, nagyon is személyes volt a kiindulópont. Hogyan formálódtak ezek a figurák?*

- Együtt formáltuk őket. A próbafolyamat során hanganyagra rögzítettem az improvizációkat, melyekben mindenki különböző szerepekbe bújtt. A nők is játszottak férfi szerepeket és fordítva, illetve van olyan jelenet, amit egyik színész improvizált a próbán, de a darabban egy másik szereplő játssza majd el. A felvételeket otthon visszahallgattam, és ezek alapján dolgoztam át koherens egészé a szöveget. Számos változat volt, amíg létrejött a végleges szöveg. Ezeket megmutattam a társulatnak, és elkezdtünk vitatkozni, hogy adott megszólalás vagy cselekvés vagy fordulat hiteles-e. Természetesen, hogy működjön a történet egésze, bizonyos szempontból sarkítani, tipizálni kellett, de úgy gondolom, hogy mindegyik szereplő egyszerre egyedi és általános. Mivel mindegyik saját belső utat jár végig, nagyon is emberiek, tehát pszichológiai szempontból is hitelesek. Már csak azért is, mert a színészek bele tudnak bújni ezeknek a figuráknak a bőrébe és megmutatják mindegyiknek az egyéni drámáját.

- *Szakadék. Végül ez lett a darab címe. Nem sugall könnyedséget.*

- Igen, maga a téma eleve nem súlytalan és előadás a témánál fogva nem könnyed, de mégis kialakult egy különös, abszurd humora, amit nagyon szeretek. Közeleg a bemutató, az alkotófolyamatnak ez a része lezárult, de a nézők visszajelzései alapján itt-ott még alakítani lehet a darabot. A szakadék a két férfi főszereplőnek mást és mást jelent, ahogy az elhangzik az előadásban. Kíváncsi vagyok, a nézőknek milyen asszociációi támadnak.

Radnai Éva

művészeti titkár

2018. május. 4.

Forrás webcím:https://jesz.pte.hu/szakadek_szelen_interju_funk_ivannal_szakadek_rendezojevel

Hivatkozások

[1] https://jesz.pte.hu/sites/jesz.pte.hu/files/styles/large/public/ivan2_1.jpg?itok=ybcw4GkL